

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY
RODZINIE W OPOŁU ZA 2012 ROK
ORAZ INFORMACJA W ZAKRESIE
POTRZEB POMOCY SPOŁECZNEJ**

SPIS TREŚCI

- I. INFORMACJE OGÓLNE**
 1. Pomoc społeczna i zasady jej udzielania
 2. Główne cele pomocy społecznej
 3. Zasady udzielania pomocy społecznej
 4. Realizacja ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
- II. STRUKTURA ORGANIZACYJNA MOPR**
 1. Schemat organizacyjny MOPR
 2. Kadra ośrodka
 3. Wydatki poniesione na poszczególne zadania
- III. CHARAKTERYSTYKA ŚWIADCZENIOBIORCÓW MOPR**
- IV. CHARAKTERYSTYKA POSZCZEGÓLNYCH ŚWIADCZEŃ**
 1. Świadczenia pieniężne i praca socjalna
 2. Udzielone świadczenia-zadania własne gminy i zadania zlecone gminie
- V. PODZIAŁ MIASTA OPOŁA NA POSZCZEGÓLNE REJONY OPIEKUŃCZE**
 1. Rodziny objęte pomocą w poszczególnych rejonach opiekuńczych
 2. Powody przyznawania pomocy społecznej
 3. Struktura dochodów rodzin korzystających pomocy społecznej
- VI. INNE FORMY POMOCY**
 1. Opieka nad rodziną i dzieckiem
 2. Wychowankowie rodzin zastępczych
 3. Wychowankowie placówek opiekuńczo- wychowawczych
- VII. PROGRAM POMOCY DLA RODZIN Z PROBLEMEM OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYM-REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY**
 1. Efekty pracy asystenta rodziny
 2. Efekty pracy koordynatora rodzin zastępczych
- VIII. DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ**
- IX. PROGRAM POMOCY OSOBOM STARSZYM I DŁUGOTRWALE CHORYM**
 1. Dom Dziennego Pobytu "ZŁOTA JESIEŃ"
 2. Dom Dziennego Pobytu "MAGDA -MARIA"
 3. Dom Dziennego Pobytu "MALINKA"
- X. PROGRAM POMOCY DLA OSÓB I RODZIN BEZDOMNYCH**
- XI. PROGRAM POMOCY NA RZECZ RODZIN, ŚRODOWISK DOTKNIĘTYCH PROBLEMEM BEZROBOCIA**
 1. Program aktywizacji społeczno-zawodowej bezrobotnych oraz nieaktywnych zawodowo klientów MOPR "MOA PRACA-MOJA PRZYSZŁOŚĆ"
- XII. PROGRAM POMOCY DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH**

XIII. PROGRAM POMOCY Z ZAKRESU PROFILAKTYKI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NARKOTYKOWYCH

1. Punkt konsultacyjny dla osób uzależnionych

XIV. INTERWENCJA KRYZYSOWA

1. Działalność Ośrodka Interwencji Kryzysowej
2. Realizacja zadań w ramach „KRAJOWEGO PROGRAMU ZWALCZANIA I ZAPOBIEGANIA HANDLOWI LUDŹMI”
3. Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie
4. Zespół Interdyscyplinarny

XV. RZĄDOWY PROGRAM „POMOC PAŃSTWA W ZAKRESIE DOŻYWIANIA”

XVI. NIEKONWENCJONALNE FORMY REALIZACJI ZADAŃ POMOCY SPOŁECZNEJ

1. Akcja podaruj
2. Dni Seniora i Dni Niepełnosprawnych
3. Darowizny
4. Mieszkania chronione
5. „Alternatywą Koń”

XVII. NAGRODY I WYRÓŻNIENIA

XVIII. PODSUMOWANIE

I. INFORMACJE OGÓLNE

1. POMOC SPOŁECZNA I ZASADY JEJ UDZIELANIA:

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mająca na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne zasoby i możliwości. Pomoc społeczną organizują organy administracji rządowej i samorządowej.

Organy te realizując zadania pomocy społecznej współpracują, na zasadzie partnerstwa, z organizacjami pozarządowymi, Kościołem Katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi.

Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokajania niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zadaniem pomocy społecznej jest zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym przez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej są obowiązane do współdziałania w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej.

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej przysługuje:

1. osobom posiadającym obywatelstwo polskie mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
2. cudzoziemcom mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
3. mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywatelom państw członkowskich Unii Europejskiej.

Pomoc społeczna polega w szczególności na:

1. przyznawaniu i wypłacaniu świadczeń,
2. pracy socjalnej,
3. prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej,
4. analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
5. realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych,
6. rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

2. GŁÓWNE CELE POMOCY SPOŁECZNEJ:

1. Wsparcie osób i rodzin w przezwyciężaniu trudnej sytuacji życiowej, doprowadzenie- w miarę możliwości- do ich życiowego usamodzielniania i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka,
2. Zapewnienie dochodu na poziomie interwencji socjalnej- dla osób nie posiadających dochodu lub o niskich dochodach, w wieku poprodukcyjnym i osobom niepełnosprawnym,
3. Zapewnienie dochodu do wysokości poziomu interwencji socjalnej osobom i rodzinom o niskich dochodach, które wymagają okresowego wsparcia.

4. Zapewnienie profesjonalnej pomocy rodzinom dotkniętym skutkami patologii społecznej, w tym przemocą w rodzinie,
5. Integracja ze środowiskiem osób wykluczonych społecznie,
6. Stworzenie sieci usług socjalnych adekwatnych do potrzeb w tym zakresie.

Pomoc społeczna od dnia 1 maja 2004 r. funkcjonuje na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (z późn. zm.).

3. ZASADY UDZIELANIA POMOCY SPOŁECZNEJ:

Świadczenia pomocy społecznej udzielane są na wniosek:

1. osoby zainteresowanej,
2. jej przedstawiciela ustawowego,
3. innej osoby za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego.

Pomoc społeczna może być także udzielana z urzędu. Osoba lub rodzina może się zgłosić o przyznanie pomocy do ośrodka pomocy społecznej w miejscu zamieszkania. Decyzje o przyznaniu lub odmowie przyznania pomocy wymagają uprzednio przeprowadzenia wywiadu środowiskowego. Decyzje w sprawach świadczeń z pomocy społecznej wydawane są w formie pisemnej. Od każdej decyzji służy prawo odwołania. Według art.7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr. 64, poz. 593 z późn. zm.), pomocy udziela się osobom i rodzinom, w szczególności z powodu:

1. ubóstwa,
2. sieroctwa,
3. bezdomności,
4. bezrobocia,
5. niepełnosprawności,
6. długotrwałej lub ciężkiej choroby,
7. przemocy w rodzinie,
8. potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
9. bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych i wielodzietnych,
10. braku umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze,
11. trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy,
12. trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
13. alkoholizmu lub narkomanii,
14. zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej,
15. klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Opolu wykonuje jednocześnie zadania gminnego ośrodka pomocy społecznej oraz powiatowego centrum pomocy rodzinie. Zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz ustawami o zmianie ustaw, określających kompetencje organów administracji publicznej, wykonuje zadania własne gminy i powiatu oraz zadania zlecone, dysponując w tym zakresie środkami przekazywanymi z budżetu państwa przez wojewodę

4. USTAWA O WSPIERANIU RODZINY I SYSTEMIE PIECZY ZASTĘPCZEJ

Zarządzeniem z dnia 24 października 2011r. Prezydent Miasta Opola wyznaczył Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Opolu na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

W związku z tym w Dziale Opieki nad Rodziną i Dzieckiem zostały powołane:

- 1.Zespół ds. świadczeń,
- 2.Zespół ds. Pieczy Zastępczej i Asysty Rodzinnej.

Od 1 stycznia 2012r. MOPR za pośrednictwem powołanych zespołów realizuje Ustawę z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z dnia 21lipca 2011r.)

5. ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY - REALIZACJA USTAWY O PRZECIWDZIAŁANIU PRZEMOCY W RODZINIE

Na podstawie art.9a ust.2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, Zarządzeniem z dnia 3 listopada 2011r. Prezydent Miasta Opola powołał ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY do realizacji zapisów w/w ustawy, a wykonywanie tego zadania powierzył Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Rodzinie.

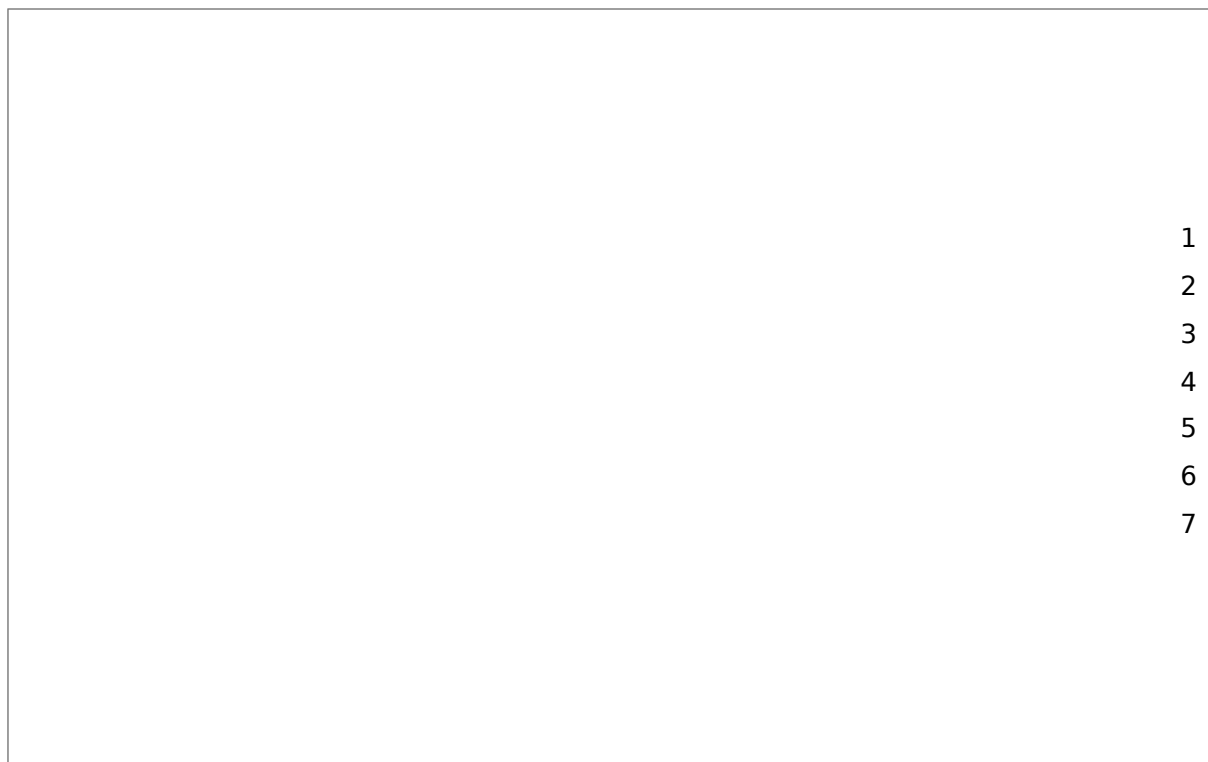
II. STRUKTURA ORGANIZACYJNA MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY RODZINIE W OPOLU

Ośrodek jest samodzielną jednostką organizacyjną miasta Opola, działającą w granicach administracyjnych miasta, utworzoną na podstawie uchwały nr XII/77/90 Miejskiej Rady Narodowej w Opolu z dnia 28 lutego 1990 r. w sprawie utworzenia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Opolu oraz uchwały nr VII/94/99 Rady Miasta Opola z dnia 25 marca 1999 r. zmieniającej uchwałę w sprawie utworzenia Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Opolu.

Strukturę organizacyjną Ośrodka tworzą: działy, referaty, samodzielne stanowiska pracy, domy dziennego pobytu, rejony opiekuńcze, Sekcja świadczeń, Zespół do Spraw Pomocy Instytucjonalnej, Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Ośrodek Readaptacji Społecznej, Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, Punkt Konsultacyjny dla Osób Uzależnionych, Klub Integracji Społecznej.

2. KADRA OŚRODKA

Wykres kołowy – wykształcenie pracowników MOPR w Opolu
Stan na 31.12.2012 r.

Legenda

1. wyższe mgr specjalizacji	39,70 %	81 osób w tym 2 osoby w 1° specjalizacji i 1 osoba 1°+2°
2. wyższe podypl.	21,60 %	44 osoby
3. licencjat	8,30 %	17 osób w tym 1 osoba z 1° specjalizacji
4. policealne	6,90 %	14 osób w 2 osoby z 1° specjalizacji
5. średnie	12,70 %	26 osób
6. zawodowe	7,40 %	15 osób
7. podstawowe	3,40 %	7 osób

3. WYDATKI PONIESIONE NA POSZCZEGÓLNE ZADANIA

Numer zadania	Rozdział	Nazwa zadania	plan	wykonanie	%
1	85195	Ochrona zdrowia. Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie ustawami	5 800,00	5 734,26	98,87%
2	85201	Placówki usamodzielnienie i kontynuację nauki	150 000,00	103 406,18	68,94%
3	85201	Placówki - porozumienia	329 300,00	326 662,93	99,20%
4	85202	Domy Dziennego Pobytu	2 354 850,00	2 302 474,19	97,78%
5	85204	Rodziny zastępcze, wydatki bieżące	3 020 531,00	2 626 769,69	86,96%
6	85205	Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia	393 817,00	383 643,25	97,42%
7	85213	Składki na ubezpieczenia zdrowotne - dotacja 80%	94 000,00	87 658,29	93,25%
8	85213	Składki na ubezpieczenia zdrowotne - śr. własne 20%	14 000,00	14 000,00	100,00%
9	85214	Zasiłki i pomoc w naturze - zadania własne	5 064 360,00	4 582 735,23	90,49%
10	85214	Zasiłki okresowe - dotacja	872 440,00	849 559,60	97,38%
11	85214	Realizacja projektu pn. "Moja praca - moja przyszłość"	946 048,00	664 900,94	70,28%
12	85216	Zasiłki stałe - środki własne 20% świadczenia	165 580,00	165 580,00	100,00%
13	85216	Zasiłki stałe - dotacja 80% świadczenia	1 077 700,00	1 010 642,72	93,78%
14	85218	Powiatowe centra pomocy rodzinie, wydatki bieżące	335 750,00	335 517,45	99,93%
15	85219	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie - wydatki bieżące	4 690 356,00	4 635 190,82	98,82%
16	85219	Środki z Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	25 000,00	24 999,64	99,99%
17	85219	Dotacja na zadania własne - wynagrodzenia	1 296 717,00	1 296 717,00	100,00%
18	85220	Ośrodek Interwencji Kryzysowej	702 241,00	694 002,71	98,83%
19	85228	Usługi opiekuńcze - zadania własne	1 450 000,00	1 437 841,00	99,16%
20	85228	Usługi opiekuńcze - zadania zlecone	239 000,00	237 283,50	99,28%

21	85295	Ośrodek Readaptacji Społecznej "Szansa"	741 793,00	731 495,29	98,61%
22	85295	Program Państwa w Zakresie Dożywiania - dotacja	649 500,00	647 421,72	99,68%
23	85295	Punkt Konsultacyjny	65 319,00	65 130,38	99,71%
24	85295	Roboty Publiczne	95 300,00	88 486,10	92,85%
25	85295	Prace społecznie użyteczne	90 000,00	89 398,60	99,33%
26	85295	Program opieki nad rodziną i dzieckiem	6 790,00	4 160,00	61,27%
27	85295	Środki z Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	15 000,00	14 999,73	99,998 %
28	85322	Klub Integracji Społecznej	125 000,00	123 250,17	98,60%
29	85295	Podmiot zatrudnienia socjalnego partnerem OPS i PUP w realizacji kontraktów socjalnych	43 700,00	42 739,28	97,80%
30	85206	Wydatki bieżące - Asystenci DRD	25 851,00	11 392,25	44,07%
31	85204	Wydatki bieżące - szkolenia na RZ	83 716,00	80 806,00	96,52%
32	85204	Koordynatorzy pieczy zastępczej - wynagrodzenia	8 880,00	8 877,86	99,98%
33	85218	Dotatki dla Pracowników Socjalnych za pracę w terenie	3 000,00	3 000,00	100,00 %
34	85206	Wspieranie rodziny; wynagrodzenie Asystentów Rodziny - dotacja	27 500,00	27 497,31	99,99%
Razem			25 208 839,00	23 723 974,09	94,11%

III. CHARAKTERYSTYKA ŚWIADCZENIOBIORCÓW MOPR

Ogółem wśród świadczeniobiorców jest więcej kobiet niż mężczyzn. Przewaga liczby kobiet ubiegających się o pomoc wynika ze szczególnej sytuacji kobiet na rynku pracy, gdyż ze względu na pełnione przez nie funkcje opiekuńcze nad innymi członkami rodziny są one bardziej zagrożone wykluczeniem z rynku pracy.

Czynniki przyczyniające się do rezygnacji kobiet z pracy:

- 1) czynniki naturalne (opieka nad małym dzieckiem, która mogłaby w sprzyjających warunkach oznaczać tylko krótkotrwale opuszczenie rynku pracy),
- 2) rodzinne (brak wsparcia partnera),
- 3) kulturowe (przedłużająca się opieka nad dzieckiem w związku z brakiem uczestnictwa mężczyzn w opiece, podejmowanie się przez kobiety, opieki nad osobami starszymi, wybór bierności zawodowej).

Struktura rodzin korzystających z pomocy jest taka sama jak w roku ubiegłym, czyli najwięcej jest małżeństw z dziećmi, następnie samotnych matek z dziećmi oraz małżeństw bez dzieci.

Wśród świadczeniobiorców najwięcej osób pozostaje na utrzymaniu innych osób (dotyczy to w szczególności osób niepełnoletnich) oraz utrzymuje się ze świadczeń socjalnych. W grupie świadczeniobiorców w wieku produkcyjnym najwięcej jest osób bezrobotnych, bez prawa do zasiłku dla bezrobotnych. Wśród świadczeniobiorców najwięcej jest z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz podstawowym.

Nadal najwięcej świadczeniobiorców korzysta ze świadczeń pomocy społecznej z powodu ubóstwa i bezrobocia,

Wśród przyczyn rodzinnych przybywa klientów bezradnych w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego.

W związku z wejściem w życie 1 stycznia 2012r. Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zwiększyła się liczba rodzin ubiegających się o pomoc w związku z przeżywaniem trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Rodziny te otrzymują wsparcie w formie:

- 1.konsultacji i poradnictwa specjalistycznego,
- 2.terapii i mediacji,
- 3.usług dla rodzin z dziećmi, dziećmi tym usług opiekuńczych i specjalistycznych,
- 4.pomocy prawnej, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego,
- 5.asystenta rodziny.

W związku z realizacją zadań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie zwiększyła się liczba klientów doświadczających przemocy w rodzinie, które skorzystały z różnych form wsparcia.

Wśród powodów przyznawania pomocy występują:

Powód przyznania pomocy	Liczba rodzin korzystających
ubóstwo	900
bezrobocie	840
długotrwała lub ciężka choroba	764
niepełnosprawność	663
Razem:	3 167

IV. CHARAKTERYSTYKA POSZCZEGÓLNYCH FORM POMOCY

W roku 2012 wzrosły wydatki na zadania własne gmin i powiatów. Zasiłki okresowe, celowe i stałe są najpowszechniejszymi świadczeniami pieniężnymi przyznawanymi przez ośrodek. Natomiast wśród świadczeń niepieniężnych najpowszechniejsze są usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze Świadczone w miejscu zamieszkania oraz posiłki przyznawane w ramach programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Najwięcej rodzin otrzymuje świadczenia w wysokości od 3000 do 7000 zł(w ciągu roku).Im niższy dochód osiąga rodzina, tym większe świadczenia otrzymuje.

1. ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE I PRACA SOCJALNA

DZIAŁ 2B. UDZIELONE ŚWIADCZENIA - ZADANIA WŁASNE GMIN

Formy pomocy		Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
0		1	2	3	4	5
RAZEM 2)	1	2 098	X	5 859 061	1 825	2 981
Zasiłki stałe -OGÓŁEM (dotowane)	2	290	2 913	1 176 223	289	318
w tym przyznany dla osoby:	3	267	2 708	1 121 368	267	267
samotnie gospodarującej						
pozostającej w rodzinie	4	23	205	54 855	22	51
Zasiłki okresowe - OGÓŁEM	5	713	3 457	849 560	708	1 353
z tego:	6	X	X	0	X	X
środki własne						
dotacja	7	X	X	849 560	X	X
w tym przyznane z powodu (z wiersza 5):	8	611	2 940	754 198	607	1 153
bezrobocia						
długotrwałej choroby	9	70	159	34 413	70	124
niepełnosprawności	10	55	201	28 360	54	99

możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego	11	0	0	0	0	0
schronienie	12	250	62 470	731 495	164	252
pośilek	13	888	173 375	437 766	780	1 205
w tym dla: dzieci	14	168	18 365	119 686	99	458
ubranie	15	0	0	0	0	0
Usługi opiekuńcze - OGÓŁEM	16	173	87 291	1 437 841	171	184
w tym: specjalistyczne	17	0	0	0	0	0
Zasiłek celowy na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczenia na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w NFZ	18	0	0	0	0	0
w tym dla: osób bezdomnych	19	0	0	0	0	0
Zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego.	20	1	1	300	1	2
Zasiłki celowe w formie biletu kredytowanego.	21	0	0	0	0	0
Sprawianie pogrzebu	22	25	25	73 721	25	27
w tym: osobom bezdomnym	23	11	11	30 138	11	11

Inne zasiłki celowe i w naturze OGÓŁEM	24	1 161	X	1 152 155	1 139	2 184
w tym:						
zasiłki specjalne celowe	25	364	660	167 379	357	687
Pomoc na ekonomiczne usamodzielnienie - OGÓŁEM	26	0	X	0	0	0
w tym:						
w naturze	27	0	0	0	0	0
zasiłki	28	0	0	0	0	0
pożyczka	29	0	0	0	0	0
Poradnictwo specjalistyczne (prawne, psychologiczne, rodzinne)	30	X	X	X	2 205	4 693
Interwencja kryzysowa	31	X	X	X	2 555	5 618
Praca socjalna	32	X	X	X	3 044	4 711

		Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia.	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł.	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Odpłatność gminy za pobyt w domu pomocy społecznej	33	211	2 197	3 590 520	194	236

1) W wierszu 1 kolumna 3 "kwota świadczeń w zł" jest sumą kwot wydatkowanych na świadczenia wymienione w wierszach 2, 5, 12, 13, 15, 16, 18, 20, 21, 22, 24, 26.

We wszystkich wierszach działu 2B - analogicznie jak w całym sprawozdaniu MPiPS-03 - podana jest liczba osób otrzymujących decyzją świadczenie, liczba rodzin i liczba osób w tych rodzinach przy zachowaniu zasady, że osobę (rodzinę) wymieniono TYLKO raz bez względu na liczbę, kwotę i częstotliwość otrzymanych świadczeń.

2) W wierszu 1 oraz w odpowiednich wierszach, w zależności od typu przyznanej pomocy należy uwzględnić każdą osobę otrzymującą pomoc w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

Wiersz 1 nie obejmuje wielkości zawartych w wierszu 33.

V. PODZIAŁ MIASTA OPOŁA NA POSZCZEGÓLNE REJONY OPIEKUŃCZE

1. RODZINY OBJĘTE POMOCĄ W POSZCZEGÓLNYCH REJONACH OPIEKUŃCZYCH

Lp.	Rejon Opiekuńczy	Liczba świadczeniobiorców
1.	I ul. Armii Krajowej	353
2.	II ul. Wrocławska	539
3.	III ul. Armii Krajowej	407
4.	IV ul. Gorzołki	219
5.	V ul. Hubala	525
6.	VI ul. Piotrkowska	250
	Razem	2293

Ponadto objęto pomocą 751 osób bezdomnych i przebywających w O.R.S. "SZANSA"

2. POWODY PRYZNAWANIA POMOCY W 2011 I W 2012 ROKU

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	
	2011	2012
Ubóstwo	707	900
Sieroctwo	28	9
Bezdomność	297	289
Bezrobocie	898	840
Niepełnosprawność	593	663
Długotrwała lub ciężka choroba	752	764
Przemoc w rodzinie	13	18
Potrzeba ochrony macierzyństwa	37	57
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	279	234
Rodziny wielodzietne	41	28
Rodziny niepełne	203	171
Trudności po opuszczeniu zakładu karnego	52	47
Alkoholizm	55	56
Narkomania	12	12
Zdarzenia losowe	8	11

W 2012 r. 300 osób korzystających z pomocy MOPR usamodzielniało się.

3. STRUKTURA DOCHODÓW RODZIN KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY W 2011 I 2012 ROKU

Miesięczny dochód na jedną osobę w rodzinie w zł	Liczba rodzin w 2010r.	Liczba rodzin w 2011r.
bez dochodu	620	490
do 100 zł	78	73
od 101 do 200 zł	149	129
od 201 do 300 zł	260	229
pow. 300 zł	1190	1109
razem	2297	2030

VI. INNE FORMY POMOCY

1. OPIEKA NAD RODZINĄ I DZIECKIEM

Rodzinie mającej trudności w wypełnianiu swoich zadań oraz dziecku z tej rodziny udziela się pomocy, w szczególności w formie;

1. poradnictwa rodzinnego,
2. terapii rodzinnej, rozumianej jako działania psychologiczne, pedagogiczne i socjologiczne, mające na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania jej zadań,
3. pracy socjalnej,
4. zapewnienie dziecku opieki i wychowania poza rodziną,

Rodzina otrzymuje pomoc w szczególności poprzez działania:

1. specjalistów, przygotowanych do pracy z rodziną,
2. placówek opiekuńczo-wychowawczych,
3. zawodowych rodzin zastępczych,
4. grup wsparcia.

Zadania dotyczące opieki nad dzieckiem i rodziną, zostały przeniesione z ustawy o pomocy społecznej do Ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z dnia 21 lipca 2011r.).

Zadania z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej są realizowane zgodnie z zasadą pomocniczości.

Rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych zapewnia się wsparcie, które polega w szczególności na:

1. wzmocnieniu roli i funkcji rodziny,

- 2.rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny,
- 3.podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny,
- 4.pomocy w integracji rodziny,
- 5.przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny.

W przypadku gdy ośrodek poweźmie informację o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych do rodziny kierowany jest asystent.

Pracę z rodziną podejmują asystenci również w przypadku czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną. W 2012r. na terenie m. Opola funkcjonowało 149 rodzin zastępczych, w których przebywało 210 dzieci, w tym:

- a) 108 rodzin zastępczych spokrewnionych z dzieckiem, które obejmowały opieką 136 dzieci,
- b) 38 rodzin zastępczych, niespokrewnionych z dzieckiem, które obejmowały opieką 59 dzieci,
- c) 3 rodziny zastępcze zawodowe, które obejmowały opieką 15 dzieci.

Na częściowe pokrycie kosztów utrzymania, umieszczonych w rodzinach dzieci przyznano pomoc na łączną kwotę 2309791,76zł.

Wynagrodzenie dla zawodowych rodzin zastępczych z tytułu świadczenia opieki i wychowania wyniosło 115797,93zł.

2. WYCHOWANKOWIE Z RODZIN ZASTĘPCZYCH

Rodzaj udzielonej pomocy	Liczba wychowanków	Łączna kwota w zł.
Na kontynuowanie nauki	54	253.716,11
Na zagospodarowanie	4	17.693,71
Na usamodzielnienie	4	23.058,00

3. WYCHOWANKOWIE Z PLACÓWEK OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH

Rodzaj udzielonej pomocy	Liczba wychowanków	Łączna kwota w zł.
Na kontynuowanie nauki	13	49.069
Na zagospodarowanie	5	24.361,78
Na usamodzielnienie	2	13.176

W roku 2012 usamodzielniało się 6 wychowanków.

W zakresie zadań, dotyczących kierowania do placówek opiekuńczo-wychowawczych:

- 39 dzieci umieszczono w Domu Dziecka w Opolu(w tym 35 dzieci z m. Opoła),
- 85 dzieci zostało skierowanych do Zespołu Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych(w tym 50 dzieci z m. Opoła).

W ciągu całego 2012r. MOPR prowadził ścisłą współpracę z kuratorami sądowymi, wychowawcami placówek, pedagogami szkolnymi, środowiskiem lokalnym, organizacjami pozarządowymi, ośrodkami adopcyjnymi, innymi jednostkami pomocy społecznej.

Realizując powierzone zadania dostrzeżono, że problem dzieci pozbawionych całkowicie lub częściowo opieki rodziców narasta i konieczne jest podjęcie dodatkowych zadań, które mogłyby przeciwdziałać negatywnym zjawiskom zachodzącym w opiece nad rodziną i dzieckiem.

Duża liczba rodzin zastępczych spokrewnionych dzieckiem, która nie radzi sobie w wypełnianiu zadań opieki i wychowania, zbyt mała liczba zawodowych rodzin zastępczych spowodowała konieczność kontynuowania kampanii na rzecz rodzicielstwa zastępczego.

Pracownicy Działu Opieki nad Rodziną i Dzieckiem pracowali z rodzinami w celu przezwyciężenia trudnej sytuacji opiekuńczo-wychowawczej, jak również życiowej, której nie była w stanie sama pokonać dzięki działaniom pracowników socjalnych psychologa poprawiły się relacje rodziców zastępczych z dziećmi przebywającymi w ich rodzinach.

W celu prawidłowego wykonywania powierzonych zadań realizowano następujące działania:

- 1) zorganizowano 25 zespołów interdyscyplinarnych, interdyscyplinarnych tym 16 dotyczących rodzin zastępczych i 9 dotyczących rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze,
- 2) zorganizowano 9 posiedzeń stałych zespołów ds. okresowej oceny sytuacji dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych,
- 3) we współpracy z Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej zorganizowano z okazji Dnia Dziecka piknik dla dzieci z rodzin zastępczych i adopcyjnych,
- 4) adopcyjnych miesiącu grudnia zorganizowano spotkanie świąteczne dla rodzin zastępczych i adopcyjnych, adopcyjnych trakcie którego wszystkie dzieci otrzymały upominki zasponsorowane przez fundację z Holandii.

VII. PROGRAM POMOCY DLA RODZIN Z PROBLEMEM OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYM

W zakresie wspierania osób i rodzin zagrożonych zjawiskami patologii społecznej MOPR w 2011r. rozwijał system środowiskowej opieki nad dziećmi młodzieżą w formie specjalistycznego poradnictwa(socjalne, pedagogiczne,

psychologiczne i prawne) oraz pomocy dla młodzieży opuszczającej placówki resocjalizacyjne i zakłady poprawcze.

Wychowankowie, którzy opuszczają placówki opiekuńczo-wychowawcze i rodziny zastępcze oczekujący na lokal socjalny otrzymują pomoc w formie pobytu w mieszkaniu chronionym.

W celu rozwiązania problemów opiekuńczo-wychowawczych samotnych matek pracownicy socjalni prowadzą pracę socjalną na terenie Domu Matki i Dziecka prowadzonego na terenie m. Opola przez Fundację Obrony Życia.

MOPR stale współpracuje z organizacjami pozarządowymi, które prowadzą w mieście świetlice środowiskowe.

REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nałożyła nowe obowiązki na samorządy. Pomoc rodzinie naturalnej pozostała w gestii gminy, natomiast organizację pieczy zastępczej powierzono powiatowi. Obowiązki gminy kładą nacisk na wzmocnienie działań profilaktycznych i doskonalenie metod pracy z rodziną na rzecz pozostawienia w niej dziecka lub powrotu do niej dziecka oraz stworzenie systemu wsparcia rodziny, która przeżywa trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych wobec swoich dzieci.

W 2012r. rodziny przeżywające trudności wychowawcze zostały objęte wsparciem asystenta przy współpracy z pracownikiem socjalnym. Pomocą asystenta objęto 22 rodziny, w których wychowuje się 49 dzieci. Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej ściśle określa zadania asystenta rodziny, jednakże w wykonywanej pracy, by w sposób prawidłowy realizować powierzone zadania, asystenci niejednokrotnie robili więcej niż określa ich zakres obowiązków.

obowiązków trakcie realizacji zadań wynikających z Ustawy z 14 rodzinami opracowane zostały plany pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i konsultacji z pracownikiem socjalnym.

Plany pracy obejmują zakres działań mających na celu przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, terminy realizacji i przewidywane efekty.

Dzieci z 4 rodzin objętych wsparciem asystenta umieszczone są w pieczy zastępczej instytucjonalnej i rodzinnej.

Opracowanie planu pracy sprawiało poszczególnym rodzinom trudności i były one często modyfikowane. Rodziny nie były gotowe do podejmowania systematycznych działań. W większości rodzin niezbędne było wcześniejsze przygotowanie do tej czynności przede wszystkim poprzez wspieranie rozwoju własnej wartości oraz poczucia sprawstwa w organizowaniu i podejmowaniu działań.

W pierwszej kolejności asystenci rodziny dbali o rozwiązywanie podstawowych problemów socjalnych rodzin, mieszkaniowych, materialnych, zdrowotnych czy wreszcie prawnych(pomoc w wyrobieniu dokumentów, przygotowanie pism urzędowych, uzyskanie prawa do ubezpieczenia, wizyt w poradniach specjalistycznych). Ponadto pomagali również w rozwiązywaniu problemów psychologicznych podopiecznych(emocjonalnych, rodzinnych, problemów w grupie rówieśniczej).Asystenci wspierali również w podejmowaniu aktywności społecznej, łagodził ewentualne konflikty z sąsiadami, rodziną.

W WYNIKU PROWADZONEJ PRACY Z RODZINĄ OSIĄGNIĘTO NASTĘPUJĄCE REZULTATY:

1. 22 rodziny zadeklarowały chęć dalszej współpracy i utworzenia planu pracy z rodziną,
2. w 18 przypadkach poprawie uległa sytuacja życiowa rodzin, podniesiono umiejętności i nabywanie wiedzy dotyczącej prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego,
3. w 19 rodzinach uległa znacznej poprawie dbałość o stan zdrowia i higienę osobistą,
4. w 16 rodzinach asystenci udzielili pomocy w rozwiązywaniu problemów psychologicznych i emocjonalnych pracując na rzecz wzmocnienia ich poczucia wartości, sprawności i niezależności,
5. 17 rodzinom udzielono pomocy w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi, efektem oddziaływań jest przywiązanie przez rodziców większej wagi do ilości i sposobów spędzania czasu wolnego z dziećmi,
6. 14 rodzinom udzielono pomocy w poszukiwaniu pracy i w jej utrzymaniu, zachęcano do podnoszenia kwalifikacji, w związku z działaniami asystenta członkowie rodzin czynni na rynku pracy aktywnie jej poszukują i deklarują gotowość i chęć do jej podjęcia,
7. w przypadku 14 rodzin poprzez rozmowy zachęcające i motywujące, wspierano aktywność społeczną tych rodzin, nabywanie umiejętności spędzania czasu wolnego(korzystanie z biblioteki, Internetu, uczestniczenie w wydarzeniach kulturalnych miasta),
8. z inicjatywy asystentów pozyskano dla rodzin objętych tą formą pomocy bezpłatne bilety do zoo, teatru, muzeum i kina),
9. w żadnej z współpracujących rodzin nie było potrzeby podejmowania działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin,
10. w przypadku 4 rodzin dokonano okresowej oceny sytuacji rodziny,
11. w przypadku 2 rodzin podjęto współpracę z zespołem interdyscyplinarnym , w efekcie 1 członek rodziny podjął terapię odwykową oraz poddał się oddziaływaniom korekcyjno-edukacyjnym dla sprawców przemocy.

W wyniku pracy z rodzinami zastępczymi w ramach realizacji zadań wynikających z pieczy zastępczej przez koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej osiągnięto następujące efekty:

1. w 117 rodzinach opracowano 201 planów pracy pomocy dziecku, które zrealizowano,
2. 54 rodziny zastępcze podjęły współpracę ze specjalistami tj. psychologiem, pedagogiem, mediatorem, poradnią psychologiczno - pedagogiczną, specjalistami z zakresu medycyny(neurolog, psychiatra), co pozytywnie wpłynęło na funkcjonowanie rodziny i umieszczonych w niej dzieci.,
3. 41 dzieci z uregulowaną sytuacją prawną zgłoszono do ośrodka adopcyjnego z czego 8 dzieci zostało umieszczonych w rodzinach adopcyjnych.
4. podjęto działania na rzecz integracji rodzin zastępczych i dzieci w nich przebywających poprzez ich uczestnictwo w spotkaniu w okresie świąteczno-noworocznym, w którym uczestniczyły 23 rodziny zastępcze,
5. 16 dzieci skierowano na bezpłatny wypoczynek letni,
6. 4 rodziny poprawiły warunki mieszkaniowe uwzględniając potrzeby dzieci i ich wiek(przygotowano dla dzieci oddzielny pokój, osobne miejsca do spania,

7. zorganizowano dla dzieci pomoc wolontariuszy co w efekcie wpłynęło na poprawę ocen w szkole,
8. rodziny zastępcze uzyskały informację o przysługujących im prawach i uprawnieniach oraz obowiązkach, tym samym korzystali z różnych form pomocy w sytuacjach problemowych,
9. przygotowano dla sądu 386 informacji na temat całokształtu sytuacji osobistej dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej, 27 informacji dotyczących nieprawidłowości opiekuńczo-wychowawczych oraz sytuacji rodziny, 397 informacji na temat zasadności pobytu dzieci w rodzinie zastępczej,
10. sporządzono 142 oceny rodzin zastępczych.

VIII. DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności nie mogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej.

W 2012r. został powołany do działania Zespół ds. Pomocy Instytucjonalnej. Zespół ten realizuje zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym, polegające na kierowaniu do domu pomocy społecznej i ponoszeniu odpłatności za pobyt w przypadku braku osób zobowiązanych do alimentacji.

Do zadań zespołu.. należy m.in. :

- 1) analiza wniosków oraz przygotowanie dokumentacji niezbędnej do wydania decyzji w sprawie kierowania, odpłatności i umieszczenia w domach pomocy społecznej o odpowiednich profilach, zgodnie z właściwością
- 2) występowanie do sądu z wnioskami o umieszczenie w domu pomocy społecznej bez wymaganej zgody uczestnika,
- 3) 3.kierowanie do sądu wniosków zasądzenie alimentów na rzecz osoby przebywającej w domu pomocy społecznej,
- 4) kompletowanie dokumentacji niezbędnej do wydania decyzji orzekającej zwrot należności z tytułu wydatków poniesionych zastępczo przez gminę w przypadku niewywiązywania się osób zobowiązanych z obowiązku opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej,
- 5) współpraca z organami prowadzącymi domy pomocy społecznej na terenie innych powiatów, województw w celu uzyskania możliwości umieszczenia mieszkańca danego powiatu na terenie innego powiatu.

W 2012r. wpłynęło 135 wniosków dotyczących skierowania do domów pomocy społecznej

ZESTAWIENIE PRZYJĘTYCH WNIOSKÓW DO DPS W LATACH 2011-2012.

	2011r.	2012r.
Liczba złożonych wniosków, w tym:	104	135
Liczba decyzji kierujących	42	64
Liczba decyzji odmownych	25	40

Liczba umorzeń postępowań	37	31
Procentowa ilość decyzji w stosunku do złożonych wniosków, w tym:	100%	100%
Decyzji kierujących	40%	41%
Decyzji odmownych	24%	29%
Umorzeń postępowań	35%	23%

DYNAMIKA WZROSTU DOTYCZĄCA DOMÓW POMOCY SPOŁECZNEJ W LATACH 2009-2012 (dotyczy osób z miasta Opola, za pobyt których koszty pokrywa MOPR)

	2009	2010	2011	2012	% wzrostu
Liczba osób znajdujących się w DPS na terenie miasta Opola	83	88	87	87	98,9
Koszt poniesiony przez gminę Opole za osoby znajdujące się w DPS na terenie miasta Opola	1 057474	1089150	1 415591	1 548022,61	81
Liczba osób znajdujących się w DPS poza Opolem	87	87	103	102	132,5
Koszt poniesiony przez gminę Opole za osoby znajdujące się w DPS poza Opolem	1260843	1 406787	1 754105	2028928,98	216,1

IX. PROGRAM POMOCY OSOBOM STARSZYM I DŁUGOTRWALE CHORYM

Do najczęstszych przyczyn, zmuszających emerytów do korzystania z pomocy społecznej należą:

- 1) niskie emerytury i związane z tym ubóstwo,
- 2) choroby-brak środków na zakup leków,
- 3) wynikające z wieku i niepełnosprawności ograniczone zdolności do samoobsługi,
- 4) samotność związana z tym bezradność w załatwianiu życiowych spraw.

Program pomocy osobom starszym i długotrwale chorym w roku 2012r. obejmował:

- 1) pomoc finansową,
- 2) system usług opiekuńczych,
- 3) propozycje sposobu życia, opartego o rozwój zainteresowań naukowych, kulturalnych,, turystycznych oraz czynny wypoczynek

Proponowane formy miały na celu utrzymanie starszego człowieka jak najdłużej w środowisku i zdolności do samoobsługi. Program był realizowany przez Dział Pomocy środowiskowej i Domy Dziennego Pobytu.

W roku 2012 z powodu długotrwałej choroby i niepełnosprawności skorzystały z pomocy finansowej 1424 osoby.

Pomoc w formie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania lub specjalistycznych usług opiekuńczych zorganizowano dla 207 osób.

DYNAMIKA WZROSTU ILOŚCI ŚWIADCZONYCH USŁUG OPIEKUŃCZYCH NA TERENIE MIASTA OPOŁA W LATACH 2009-2012.

	2009	2010	2011	2012	% wzrostu
Liczba osób, którym świadczone usługi opiekuńcze	180	180	195	205	102
Liczba wykonanych godzin	94189	103073	101 195	101090	101
Koszt poniesiony przez gminę	1 441556	1 587764	1 563 917	1 675 124	133

W 2012 r udzielono pomocy w formie usług świadczonych przez domy dziennego pobytu 821 osobom starszym i niepełnosprawnym

1. Dom Dziennego Pobytu ZŁOTA JESIEŃ

Dom Dziennego Pobytu ZŁOTA JESIEŃ realizuje podstawowe zadania z zakresu pomocy w organizacji i aktywizacji życia osobom starszym. Dom działa od 1987 r. i funkcjonuje na bazie spółdzielczego Domu Złotej Jesieni (148 mieszkań przystosowanych dla emerytów, również poruszających się na wózkach inwalidzkich). Placówka świadczy usługi dla mieszkańców Domu Złotej Jesieni, jak również innych osób starszych z miasta Opola. Przy Domu Dziennego Pobytu „ZŁOTA JESIEŃ” działają:

- 1) sekcja plastyczna,
- 2) klub seniora,
- 3) pracownie terapii zajęciowej,
- 4) chór „ZŁOTY LIŚĆ”,
- 5) kabaret „ALBO-ALBO”,
- 6) wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego,
- 7) kawiarenka internetowa,
- 8) sekcja aktywizacji ruchowej,
- 9) sekcja teatralna,
- 10) stołówka,
- 11) biblioteka,
- 12) kaplica.

Od czerwca 2012r. seniorzy uczestniczyli w zajęciach organizowanych we współpracy z Europejskim Stowarzyszeniem Promocji Aktywności Ruchowej 50 plus pt. „Tańce w kręgu”.

Klub sportowy NORNIC WALKING realizował program pt. „W zdrowym ciele zdrowy duch”.

W związku z obchodami XXV-lecia Domu Dziennego Pobyt „Złota Jesień” w roku 2012 zorganizowano wiele imprez środowiskowych m.in.:

1. wernisaż malarski,

- 2.wystawę rękodzieła artystycznego,
- 3.konkurs literacki,
- 4.koncerty chóru „Złoty Liść”,
- 5.wieczory wspomnień,
- 6.zabawy taneczne,
- 7.wycieczki.

Tradycyjnie zorganizowano Śniadanie Wielkanocne i Wigilię Świąt Bożego Narodzenia-w każdej z uroczystości uczestniczyło 228 osób.

Z działalności kulturalno-oświatowej korzysta średnio miesięcznie 271 osób.

Od początku istnienia Dom prowadzi działalność na rzecz środowiska lokalnego, mającą na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób starszych i niepełnosprawnych.

2. Dom Dziennego Pobytu „MAGDA MARIA”.

Dom Dziennego Pobytu "MAGDA MARIA" jest placówką wsparcia dziennego dla starszych i niepełnosprawnych mieszkańców miasta Opola. W 2012r. z usług domu skorzystały 324 osoby. Przy Domu Dziennego Pobytu działają:

- 1) klub seniora,
- 2) grupa teatralno-taneczna,
- 3) sekcja plastyczna,
- 4) towarzystwo kanapowe,
- 5) klub szachowy,
- 6) klub brydżowy,
- 7) pracownia terapii zajęciowej,
- 8) klub miłośników BINGO,
- 9) stowarzyszenie SENIOR POLSKI - koło w Opolu.

Cyklicznie w domu odbywają się spotkania z ciekawymi ludźmi. Prowadzona jest stała współpraca z Gimnazjum nr 4 w Opolu, podopieczni domu wspólnie z uczniami gimnazjum przygotowują okolicznościowe przedstawienia.

W wyniku współpracy z Kościołem Franciszkanów chór seniorów często występuje w kościele z koncertami dla mieszkańców naszego miasta.

Wspólnie ze studentami UO kierunku gerontopedagogika i praca socjalna realizowane są projekty na rzecz integracji środowiska lokalnego. Ponadto dom współpracuje m.in. ze Stowarzyszeniem BABIE LATO w zakresie organizowania zajęć rehabilitacyjnych; rehabilitacyjnych z Towarzystwem Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich, Polskim Związkiem Emerytów Rencistów, Inwalidów, Wojewódzkim Towarzystwem Walki z Kalectwem.

Dom realizuje projekt opierający się na współpracy międzypokoleniowej, wspólnie ze studentami i młodzieżą szkolną, mający na celu integrację międzypokoleniową

Dom współpracuje z Ogólnopolskim Stowarzyszenie Seniora i prowadzi koło seniora.

Wspólnie z Ochotniczym Hufcem Pracy na bazie domu w 2012r. był realizowany projekt pn. „Młodzież w działaniu. Historie nieznanne” mający na celu integrację międzypokoleniową.

Od marca 2012r. prowadzono program rehabilitacji poznawczej dla osób starszych z wykorzystaniem własnych zasobów terapeutycznych, oraz organizacji pozarządowej Perspektywa.

Z inicjatywy podopiecznych zorganizowano działania aktywnej grupy samopomocowej działającej na rzecz innych potrzebujących podopiecznych MOPR. Wśród licznych inicjatyw zorganizowano wypożyczalnię wózków balonikowych do poruszania się po mieście oraz zbiórkę używanej odzieży..

3. Dom Dziennego Pobytu "MALINKA"

Dom Dziennego Pobytu „MALINKA” w Opolu przy u. Piotrkowskiej 2 rozpoczął działalność grudniu 2010 r. Powstał w części 11-piętrowego budynku, w ramach przebudowy lokalu po przedszkolu. Placówka dysponuje 8 salami do prowadzenia różnych form terapii zajęciowej, w tym:

- 1) sala komputerowa,
- 2) sala klubowa,
- 3) sala gier świetlicowych,
- 4) sala plastyczna,
- 5) sala rehabilitacyjna,
- 6) pokój wypoczynkowy,
- 7) sala telewizyjna.

Ponadto placówce funkcjonuje stołówka, w której wydawane są posiłki przygotowywane w Domu Dziennego Pobytu „ŻŁOTA JESIEŃ”. Podobnie jak pozostałe domy dziennego pobytu, DDP „MALINKA”, jest placówką wsparcia dziennego i realizuje zadania z zakresu pomocy emerytom, rencistom i osobom niepełnosprawnym w organizacji i aktywizacji życia, integracji ze środowiskiem lokalnym, umożliwi realizację potrzeb kulturalnych, rekreacyjnych, towarzyskich.

W okresie od stycznia do grudnia 2012r. z działalności domu skorzystały 123 osoby. W ramach prowadzonych zajęć mających na celu utrzymanie sprawności fizycznej codziennie organizowano ćwiczenia gimnastyczne, spacer Nordic-Walking, zajęcia taneczne oraz zajęcia na siłowni. Od września 2011r. Stowarzyszenie Promocji Aktywności Ruchowej 50plus, raz w tygodniu odbywały się zajęcia- tańca w kręgu oraz dla mniej sprawnych tańca na krzeselkach.

W ramach istniejącej kawiarenki internetowej cyklicznie przez cały rok organizowano kursy komputerowe dla seniorów. Przez cały rok prowadzono lektorat z j. niemieckiego i z j. angielskiego. Z inicjatywy seniorów powstał klub brydżowy oraz kółko robótek ręcznych.

Dzięki zaangażowaniu pracowników domu powstała biblioteka, z której korzystają mieszkańcy osiedla.

W ciągu całego roku organizowano imprezy okolicznościowe m.in. Śniadanie Wielkanocne, Wieczery Wigilijną, Dzień Babci i Dziadka.

Emeryci renciści korzystający z usług placówki wzięli udział w konkursie kulinarnym organizowanym przez Powiat Opolski. Z inicjatywy Rady Domu zorganizowano kilka wycieczek krajoznawczych.

W styczniu 2012r. wprowadzono nową formę aktywności dla seniorów w postaci układów choreograficznych, która były prezentowane m.in. podczas obchodów XIV Opolskich Dni Seniora, XII Opolskich Dni Niepełnosprawnych, Senioraty, Pikniku Country organizowanego w Nysie.

W ciągu roku zorganizowano trzy bloki 3-miesięcznego kursu komputerowego dla seniorów.

Od lipca wprowadzono naukę języka rosyjskiego, angielskiego i niemieckiego dla seniorów.

W zajęciach uczestniczyło 108 osób.

Wszystkie zajęcia prowadzone w placówce miały na celu podniesienie sprawności i aktywności psychofizycznej i były prowadzone przez wykwalifikowanych terapeutów zajęciowych.

W ramach integracji środowiskowej seniorzy D.D.P „MALINKA” wspólnie z podopiecznymi Środowiskowego Domu Samopomocy „MAGNOLIA” wzięli udział w wycieczce do Opery Śląskiej w Bytomiu.

Zorganizowano Śniadanie Wielkanocne i Wieczernę Wigilijną. W obu uroczystościach uczestniczyło 87 osób.

Dom podjął współpracę z Publicznym Przedszkolem nr56 oraz z Publicznym Przedszkolem nr.4.

Bardzo dużym zainteresowaniem mieszkańców m. Opola cieszył się festyn integracyjno-ekologiczny „MOJE DRZEWO” zorganizowany w ramach Programu Aktywności Lokalnej. Festyn zorganizowano we współpracy ze Stowarzyszeniem na Rzecz Integracji Środowiska Lokalnego „Chciej chcieć”.

Seniorzy korzystający z działalności domu chętnie uczestniczyli w audycjach radiowych poświęconych problematyce osób starszych i udzielali informacji lokalnej prasie.

Powyższe działania miały na celu propagowanie działalności promocyjnej i informacyjnej placówki, które przyczyniły się do stale rosnącej liczby osób korzystających z usług placówki.

Dom Dziennego Pobytu współpracuje z organizacjami pozarządowymi m.in. ze Stowarzyszeniem Diabetyków oraz Stowarzyszeniem Na Rzecz Integracji Środowiska Lokalnego „Chciej chcieć”. W kolejnych latach działalności placówki planowane są wspólne przedsięwzięcia na rzecz emerytów i rencistów z miasta Opola.

X. PROGRAM POMOCY DLA OSÓB I RODZIN BEZDOMNYCH.

Program jest realizowany przez pracowników socjalnych w rejonach opiekuńczych oraz przez Ośrodek Readaptacji Społecznej „SZANSA”. Pracownicy socjalni mają za zadanie wczesne rozpoznanie problemu zadłużeń czynszowych. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie współpracuje z Wydziałem Lokalowym oraz Centrum świadczeń Rodzinnych Urzędu Miasta Opola oraz z zarządcami zasobów mieszkaniowych i z wyprzedzeniem otrzymuje informacje o rodzinach zagrożonych eksmisją.

Rodziny, które utraciły mieszkanie w wyniku eksmisji są kierowane do Ośrodka Readaptacji Społecznej „SZANSA”. ORS „SZANSA” jest miejscem czasowego pobytu dla rodzin i kobiet wychowujących dzieci, które posiadają pozytywnie rozpatrzoną decyzję na lokal socjalny. W 2012 r. udzielono schronienia 137 osobom. Oprócz realizacji podstawowego zadania, jakim jest zapewnienie schronienia osobom bezdomnym, prowadzono także działalność motywacyjno-readaptacyjną tj. prowadzenie pracy socjalnej skierowanej na pomoc rodzinom bezdomnym w odzyskaniu zdolności do prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie realizowaniu indywidualnego programu wychodzenia z bezdomności. Działalność ta to m.in;

- 1) pomoc w zaplanowaniu działań mających na celu rozwiązanie problemu bezdomności,
- 2) poradnictwo specjalistyczne,
- 3) pomoc prawna i socjalna,

- 4) działania edukacyjne mające na celu zwiększenie umiejętności społecznych,
- 5) diagnozowanie, bilansowanie potrzeb w zakresie pomocy ,
- 6) pomoc w wykorzystaniu możliwości, uprawnień klientów do poprawy sytuacji,
- 7) towarzyszenie w załatwianiu różnych spraw urzędowych i bytowych.

We współpracy z wolontariuszami w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych prowadzono na terenie ośrodka świetlicę środowiskową dla dzieci i młodzieży czasowo mieszkających w ORS"SZANSA". W 2012 r. co miesiąc uczęszczało 27 dzieci. W świetlicy realizowano zajęcia dydaktyczno-wychowawcze, rozrywkowe, które pozwalają na wszechstronny rozwój dzieci i młodzieży uczęszczającej do świetlicy. W ciągu całego roku kontynuowano współpracę z Galerią Sztuki Współczesną. Organizowano imprezy dla rodzin z dziećmi mające na celu wspieranie rozwoju rodzin dysfunkcyjnych w kierunku prawidłowego funkcjonowania.

Pracownicy Ośrodka Readaptacji Społecznej „Szansa” pracują metodą projektu socjalnego.

W 2012 r. w okresie od 1.06.2012r. do 31.10.2012r. zrealizowano program zajęć hipnoterapii terapeutycznej jazdy konnej z elementami rekreacji ruchowej dla 16 dzieci przebywających w ośrodku pn. „Alternatywą-koń”.

Projekt miał na celu wspieranie rozwoju dzieci z rodzin dysfunkcyjnych w kierunku zdrowego i szczęśliwego życia, rozwijanie pozytywnych kontaktów społecznych, zwiększenie poczucia własnej wartości, zmniejszenie zaburzeń emocjonalnych, doskonalenie równowagi, koordynacji, kontaktu z przyrodą co ma działanie motywacyjne i jest pomocne w dotarciu do własnej energii, do działania i realizacji marzeń.

Dzięki współpracy z Fundacją „HABITAT FOR HUMANITY” zorganizowano pomoc w przeprowadzeniu remontu mieszkań, które mieszkańcy O.R.S „Szansa” otrzymali z zasobów gminy.

Ponadto pracownicy ośrodka podejmowali liczne przedsięwzięcia mające na celu poprawę jakości życia osób przebywających w ośrodku we współpracy z:

1. FUNDACJĄ DR CLOWN,
2. STOWARZYSZENIEM NA RZECZ TWÓRCZEGO ROZWOJU"MAŁY KSIĄŻE",
3. UNIWERSYTETEM OPLSKIM – INSTYTUTEM FILOZOFII,
4. ROGAŁ DANCE CENTEM,
5. FUNDACJĄ POMOCY DZIECIOM I RODZINIE"HORYZONT",
6. CENTRUM NAUKI I BIZNESU"ŻAK".

Ośrodek „Szansa” stale pozyskuje sponsorów, którzy doraźnie lub cyklicznie pomagają osobom bezdomnym, przekazując pomoc w formie rzeczowej.

Ponadto Ośrodek Interwencji Kryzysowej kieruje osoby bezdomne z miasta Opola, które nie mają uprawnień do otrzymania lokalu socjalnego z zasobów miasta do Miejskiego Ośrodka Pomocy Osobom Bezdomnym i Uzależnionym.

Pracownicy socjalni zatrudnieni w Ośrodku Interwencji Kryzysowej świadczą wobec tej kategorii klientów pracę socjalną oraz udzielają świadczenia pieniężne i pomoc w naturze.

XI. PROGRAM POMOCY NA RZECZ RODZIN ŚRODOWISK DOTKNIĘTYCH PROBLEMEM BEZROBOCIA

Program pomocy osobom bezrobotnym MOPR realizował w 2012r. przez Klub Integracji Społecznej, którego zadaniem jest aktywizacja osób bezrobotnych i poszukujących pracy do podejmowania działań ukierunkowanych na uzyskanie zatrudnienia oraz pomocy w tych działaniach.

W 2012r. w KIS przyjęto 308 osób bezrobotnych, korzystających z pomocy MOPR, które w trakcie 929 indywidualnych spotkań skorzystało z poradnictwa dotyczącego metod poszukiwania pracy, analizy rynku pracy, pomocy w sporządzaniu dokumentów aplikacyjnych oraz przygotowaniu do rozmowy kwalifikacyjnej. Osoby te korzystały również ze stałego dostępu do aktualnych ofert pracy w prasie i Internecie, informacji o kursach i szkoleniach zawodowych. W wyniku współpracy z KIS 24 osoby podjęły zatrudnienie na otwartym rynku pracy.

Od 1.02.2012r. KIS realizował program prac społecznie-użytecznych dla osób uprawnionych, tj. osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej oraz osób uczestniczących w kontrakcie socjalnym, indywidualnym programie usamodzielnienia, lokalnym programie pomocy społecznej lub indywidualnym programie zatrudnienia socjalnego, jeżeli podjęły uczestnictwo w tych formach w wyniku skierowania powiatowego urzędu pracy. Tą formą pracy objęto 102 osoby miesięcznie. Osoby te wykonywały prace na rzecz;

- 1) Muzeum Wsi Opolskiej,
- 2) Zespołu Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych,
- 3) Ogrodu Zoologicznego,
- 4) Zakładu Komunalnego,
- 5) Powiatowego Urzędu Pracy,
- 6) Przedszkola Publicznego nr 25,
- 7) Domu Dziennego Pobytu,
- 8) Ośrodka Readaptacji Społecznej "SZANSA",
- 9) HOSPICJUM OPOLSKIEGO,
- 10) Miejskiego Ośrodka Pomocy Osobom Bezdomnym i Uzależnionym

Ponadto MOPR organizował za pośrednictwem KIS zatrudnienie wspierane w formie robót publicznych. Roboty publiczne były realizowane na terenie:

- 1) Ogrodu Zoologicznego,
- 2) Zakładu Komunalnego,
- 3) Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji

Zatrudnienie w ramach robót publicznych w 2012 r. uzyskało 15 osób. MOPR organizuje również prace wykonywane przez osoby skazane na karę ograniczenia wolności i odpracowujące wyrok. W 2012 r. Sąd skierował do tego typu pracy 37 osób, z czego 20 podjęło zatrudnienie. Osoby te wykonały w przeciągu roku 4385 godzin prac społecznie - użytecznych na rzecz podopiecznych MOPR.

Klub Integracji Społecznej realizował projekt finansowany przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej w ramach programu „AKTYWNE FORMY PRZECIWDZIAŁANIA WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU”.

Działaniami objęto grupę 15 osób, które uzyskały możliwość integracji społecznej i zawodowej poprzez udział w kompleksowych działaniach integracyjnych i aktywizacyjnych, co umożliwiło poprawę ich funkcjonowania w obszarze pełnienia ról społecznych i zawodowych.

Przez cały okres realizacji projektu 13 uczestników wykonywało pracę w jednostkach organizacyjnych Urzędu Miasta Opola, poprawiając swoją sytuację materialną, odbudowując samodzielność i odpowiedzialność za wykonywaną pracę oraz aktywizując uczestnictwo w życiu społecznym.

Program pomocy na rzecz rodzin osób dotkniętych problemem bezrobocia MOPR realizuje również w ramach projektu współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego-Program Operacyjny Kapitał Ludzki .

1. PROGRAM AKTYWIZACJI SPOŁECZNO-ZAWODOWEJ BEZROBOTNYCH ORAZ NIEAKTYWNYCH ZAWODOWO KLIENTÓW MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY RODZINIE „MOJA PRACA-MOJA PRZYSZŁOŚĆ”.

Głównym celem projektu było objęcie wszystkich uczestników działaniami, w efekcie których nastąpić miał wzrost samokreacji i poczucia własnej wartości oraz wzrost wewnętrznej motywacji do działania, jak również rozwinięcie kompetencji i umiejętności społecznych oraz podniesienie kwalifikacji zawodowych uczestników projektu.

Działania były ukierunkowane w dwóch płaszczyznach. Pierwsza dotyczyła zadań związanych z realizacją podpisanych z uczestnikami projektu 60 kontraktami socjalnymi.

Drugim równoległym działaniem projektowym była realizacja Programu Aktywności Społecznej dla mieszkańców dzielnicy Groszowice. Program Aktywności Lokalnej kierowany był do całego środowiska. Celem było zwiększenie aktywności środowiska lokalnego, zwiększenie poziomu wiedzy na temat problemów i potrzeb mieszkańców oraz wsparcie członków społeczności lokalnej w podejmowaniu aktywności w zakresie rozwiązywania własnych problemów oraz poprawy standardów życia w dzielnicy.

REZULTATY

Lp.	REZULTAT	ogółem	kobiety	mężczyźni
1.	Liczba wszystkich uczestników projektu w 2012 roku	75	43	32
2.	Liczba osób, które ukończyły projekt	55	32	23
3.	Liczba osób, które ukończyły projekt podejmując zatrudnienie podczas trwania projektu	8	4	4
4.	Liczba osób, która nie ukończyła projektu	20	11	9
5.	Liczba osób, która podjęła zatrudnienie po zakończeniu projektu	10	6	4
6.	Liczba osób, która ukończyła projekt (ogółem)	63	36	27
7.	Liczba osób, która podjęła zatrudnienie (ogółem)	18	10	8

XII. PROGRAM POMOCY DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

W 2012 r. z różnych form pomocy skorzystały 663 rodziny osób niepełnosprawnych. Poza pomocą finansową (refundacja recept, koszty rehabilitacji, dofinansowanie zakupu sprzętu rehabilitacyjnego) osoby chore są kierowane przez pracowników socjalnych na komisję orzecznictwa do celów poza rentowych. W przypadku uzyskania umiarkowanego lub znacznego stopnia niepełnosprawności

MOPR przyznaje osobie niepełnosprawnej nieposiadającej dochodu pomoc finansową w formie zasiłku stałego.

Osoby niepełnosprawne, wymagające pomocy w miejscu zamieszkania, korzystają z usług opiekuńczych. W 2012 r. z tej formy pomocy skorzystało 207 osób.

Ponadto 72 osoby skorzystały w 2012 r. z usług dwóch Środowiskowych Domów Samopomocy. Do tego typu placówek wsparcia dziennego MOPR kieruje osoby z zaburzeniami psychicznymi.

Osoby wymagające wsparcia z powodu niepełnosprawności wynikającej z podeszłego wieku kierowane są do placówek wsparcia dziennego-domów dziennego pobytu. Osoby wymagające całodobowej opieki MOPR kieruje do domów pomocy społecznej.

XIII. PROGRAM POMOCY Z ZAKRESU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NARKOTYKOWYCH.

Program jest adresowany do osób korzystających pomocy społecznej z powodu:

- 1) uzależnienia od alkoholu,
- 2) uzależnienia od narkotyków,
- 3) współuzależnienia,
- 4) bezrobocia,
- 5) bezdomności,
- 6) opuszczenia zakładu karnego.

Wśród osób korzystających w 2012 r. z pomocy finansowej 68 rodzin dotkniętych było problemem alkoholowym lub narkotykowym. W zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie realizował zadania wynikające z Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

1. PUNKT KONSULTACYJNY DLA OSÓB UZALEŻNIONYCH

W zakresie rozwiązywania problemów narkotykowych alkoholowych Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie realizuje program przeciwdziałania temu zagrożeniu poprzez Punkt Konsultacyjny dla Osób Uzależnionych. Główną ideą pracy punktu jest profilaktyka II stopnia czyli program adresowany do osób już uzależnionych od narkotyków alkoholu oraz ich rodzin dotkniętych współuzależnieniem.

Pomoc ta realizowana jest poprzez poradnictwo, szersze i pogłębione konsultacje ze specjalistami, propozycje udziału w terapii indywidualnej i grupowej oraz kierowanie do specjalistycznych placówek leczenia uzależnień.

Realizowane działania w 2012 r. stanowiły propozycję dla osób eksperymentujących narkotykami, którym brakuje wiedzy o mechanizmach skutkach narkomanii.

Dzięki wczesnej interwencji zapewniono zwiększenie efektywności oddziaływań korekcyjnych. Większość osób, które korzystały z naszej oferty utrzymuje abstynencję, kontynuuje naukę, pracuje. W 2012 r. pracownicy punktu udzielili 362 porady. Po raz ósmy zrealizowano zadanie pn. "Wsparcie rodziny z problemem alkoholowym" poprzez zorganizowanie turnusu terapeutycznego dla osób i rodzin z problemem uzależnienia. Z oferty skorzystały 24 osoby dorosłe.

W trakcie 9 dniowego pobytu w Ośrodku Szkolno-Wypoczynkowym w Koniakowie zrealizowano program terapeutyczny. Celem programu była edukacja

psychologiczna oraz rozwój osobisty poprzez obserwację siebie w relacjach z grupą. Podczas realizacji programu formę zajęć i poziom informacji dostosowano zmiennie do zróżnicowanego wieku uczestników.

Efektom zajęć jest wzrost wiedzy na temat alkoholu, jego roli w życiu człowieka, drogi do uzależnienia oraz efektów nadużywania. Uczestnicy dowiedzieli się jak funkcjonować, aby unikać alkoholu. Poznali konstruktywne sposoby radzenia sobie z trudnościami, na jakie napotykają w swoim życiu. Nabyli umiejętności współpracy w grupie, tworzenia pozytywnych relacji, rozwiązywania konfliktów. Doświadczyli wpływu otwartości na relację, a co za tym idzie atmosferę w grupie. Zwiększyli wiedzę na temat wpływu własnych zachowań na relację i podjęli próbę pozytywnych zmian.

ZESTAWIENIE ZGŁASZAJĄCYCH SIĘ OSÓB UZALEŻNIONYCH DO PUNKTU

1. Osoby uzależnione od alkoholu i współuzależnione.

Wiek	Kobiety	Mężczyźni	Razem	Telefony
do 19 lat	2	4	6	38
od 20 do 29 lat	6	15	21	
powyżej 29 lat	20	56	76	
Razem	28	75	103	

2. Osoby uzależnione od narkotyków i współuzależnione.

Wiek	Kobiety	Mężczyźni	Razem	Telefony
do 19 lat	4	15	19	44
od 20 do 29 lat	27	54	81	
powyżej 29	29	48	77	
Razem	60	117	177	

W związku z realizacją Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie pracownicy Punktu Konsultacyjnego uczestniczyli w 2012 r. w 20 posiedzeniach grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego.

XIV. INTERWENCJA KRYZYSOWA

1. DZIAŁALNOŚĆ OŚRODKA INTERWENCJI KRYZYSOWEJ

Ośrodek Interwencji Kryzysowej udziela pomocy prawnej, psychologicznej, socjalnej. Organizuje czasowy pobyt osobom bezdomnym z terenu miasta Opola. W 2012 r. w Ośrodku Interwencji Kryzysowej udzielono 5097 specjalistycznych porad dla 2372 osób, w tym:

- 1) poradnictwo psychologiczne – 1962 porady dla 687 osób,
- 2) poradnictwo prawne – 1124 porady dla 1015 osób,
- 3) poradnictwo socjalne – 2011 porad dla 670 osób.

W 2012r. OIK udzielił schronienia interwencyjnego 8 rodzinom. Pod stałą opieką OIK pozostaje 1131 osób. Pracownicy OIK prowadzą spotkania psychoedukacyjne dla rodziców oraz podopiecznych rodzin zastępczych.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej stale współpracuje z Wydziałem Zarządzania kryzysowego dotyczące współpracy podejmowanej w sytuacji katastrof masowych. W ramach pracy w środowisku pracownicy prowadzą pracę w miejscu zamieszkania. Realizując porozumienie z Aresztem Śledczym w Opolu pracownicy OIK podejmują działania mające na celu przygotowanie osób opuszczających Zakład Karny do życia w społeczeństwie.

W 2012 r. kontynuowano współpracę z Komendą Wojewódzką Państwowej Straży Pożarnej w Opolu. Psycholodzy przeprowadzili w ciągu roku zajęcia z zakresu „Przeciwdziałania przemocy rówieśniczej” w klasach Regionalnego Centrum Kształcenia Języków Obcych w Opolu.

OIK prowadzi systematyczne działania rozpoznawcze oraz kampanię informacyjną wśród bezdomnych, powiadamiając ich o miejscach uzyskania pomocy i zachęcając do korzystania z niej, w tym również z pomocy rzeczowej: np. koce, ciepła bielizna, gorący posiłek, środki czystości.

W ramach Krajowego Programu Zwalczenia i Zapobiegania Handlowi Ludźmi podjęto współpracę z FUNDACJĄ LA STRADA oraz policją w celu zapewnienia ochrony i bezpieczeństwa osobie będącej ofiarą handlu ludźmi i zmuszaną do prostytucji.

Psychologowie i terapeuci O.I.K prowadzą wizyty domowe. Z tej formy pomocy skorzystało w 2012 r. 15 osób, które z różnych przyczyn nie mogą opuścić miejsca zamieszkania.

2. REALIZACJA ZADAŃ W RAMACH „KRAJOWEGO PROGRAMU ZWALCZANIA I ZAPOBIEGANIA HANDLOWI LUDZMI”

Adresatem programu były ofiary handlu ludźmi oraz członkowie ich rodzin. W ramach programu podjęto współpracę ze Strażą Graniczną oraz Policją w celu zapewnienia bezpieczeństwa cudzoziemce będącej świadkiem w sprawie do tyczącej handlu ludźmi i zmuszania do prostytucji. Jednocześnie podjęto współpracę z innymi instytucjami pomocowymi na rzecz osób, które doświadczyły przemocy seksualnej.

MOPR w ciągu całego roku prowadził stałą akcję informacyjno – profilaktyczną, dotyczącą zjawiska oraz możliwości przeciwdziałania i rozwiązywania problemu zarówno dla osób bezpośrednio dotkniętych zjawiskiem handlu ludźmi i prostytucją, jak instytucji zaangażowanych w przeciwdziałanie i zwalczanie tego zjawiska. Rozprowadzono na terenie miasta (w przychodniach, rejonach

opiekuńczych, placówkach opiekuńczo – wychowawczych, wychowawczych innych) ulotki informacyjne, mówiące o przeciwdziałaniu i zapobieganiu handlowi ludźmi

Realizując Krajowy Program Zwalczania i Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi MOPR podejmuje wiele działań wspólnie z pracownikami Komendy Wojewódzkiej Policji.

3. SPECJALISTYCZNY OŚRODEK WSPARCIA DLA OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE.

Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie realizuje ustawowe zadania wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r.

W 2012 r. w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie przyjęto 518 osób – ofiar przemocy, świadków przemocy oraz sprawców przemocy.

Działania, oprócz interwencyjnych to przede wszystkim praca o charakterze terapeutyczno – wspierającym, poradnictwo i konsultacje, edukacja i wspieranie ofiar przemocy w przezwyciężaniu ich trudnej sytuacji życiowej a także oddziaływania korekcyjno – edukacyjne wobec sprawców przemocy.

W zakresie oddziaływań profilaktycznych zakresu przeciwdziałania przemocy terapeuci realizowali zajęcia pod nazwą „NIEBIESKIE GODZINY” dla rodziców dzieci uczęszczających do szkół podstawowych. Spotkania odbyły się w Wojewódzkim Specjalistycznym Zespole Neuropsychiatrycznym, w Zespole Szkół Ekonomicznych, Ekonomicznych Wojewódzkim Centrum Medycznym oraz w LO nr5

Pracownicy realizowali program korekcyjno – edukacyjny dla sprawców przemocy pozostających warunkach odosobnienia:

1. Grupa korekcyjno – edukacyjna ART. dla mężczyzn – Areszt Śledczy w Opolu – 11 osób.
2. Grupa korekcyjno – edukacyjna ART. dla mężczyzn – Zakład Karny w Opolu – 16 osób.
3. Grupa korekcyjno – edukacyjna na bazie programu PARTNER dla mężczyzn – sprawców przemocy.

Programy korekcyjno – edukacyjne dla dzieci wykazujących zachowania agresywne:

1. Grupa korekcyjno – edukacyjna ART. – PSP nr.28 w Opolu – 18 osób w ciągu 12 spotkań.

Oferta pracy nad sobą w formie takiego programu wychodzi naprzeciw, pojawiającej się motywacji do zmiany swojego życia.

Oprócz zabezpieczenia klientom – doświadczającym przemocy podstawowych potrzeb bezpieczeństwa specjaliści towarzyszą im w procesie przygotowania się do zmiany ich życia. Pomagają w pisaniu pism procesowych przygotowują do rozpraw sądowych. Poprzez oddziaływania edukacyjno – terapeutyczne specjaliści wpływają na zmianę postaw rodzicielskich wobec dzieci ofiar i świadków przemocy.

**ZESTAWIENIE ODDZIAŁYWAŃ W STOSUNKU DO LICZBY KLIENTÓW SOW
W 2012ROKU.**

Lp.	Rodzaj oddziaływania	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba konsultacji
1.	Schronienie w SOW	24	52	-
2.	Konsultacje psychologiczne	145	150	558
3.	Konsultacje prawne	171	171	382
4.	Konsultacje wychowawcze	37	38	126
5.	Grupa wsparcia dla kobiet doświadczających przemocy	7	7	12
6.	Poradnictwo interwencyjne	48	56	218
7.	Spotkania pod nadzorem pedagogicznym dzieci ze sprawcą przemocy	2	11	7
8.	Indywidualne oddziaływania korekcyjno-edukacyjne wobec sprawców przemocy	44	44	216
9.	Indywidualne oddziaływania psychologiczne i terapeutyczne wobec dzieci ofiar i świadków przemocy	43	58	236
10.	Poradnictwo socjalne	102	246	347
11.	Niebieskie Karty założone w SOW	45	112	45
12.	Pomoc socjalna/ pomoc w załatwieniu spraw urzędowych/	24	61	83
13.	Grupy Robocze Zespołu Interdyscyplinarnego	97	268	222
14.	Wywiady środowiskowe	8	19	50
15.	Konsultacje terapeutyczne /dorośli/	232	242	903
16.	Konsultacje psychiatryczne	43	44	78
17.	Grupa „ART” w Areszcie Śledczym	11	11	12
18.	Zajęcia profilaktyczne „Niebieska Godzina” w szkołach	10	10	1
19.	„Partner” w Areszcie Śledczym	10	10	12
20.	Program korekcyjno-edukacyjny w Zakładzie Karnym	16	16	13

4.ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w ramach realizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie odpowiada za funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego, który realizuje procedurę Niebieskiej Karty.

W 2012r. procedurą objęto 486 rodzin, w których istniało podejrzenie przemocy w rodzinie. Liczba dzieci w tych rodzinach wynosiła 459.

W wyniku podjętych działań 518 ofiar przemocy skierowano do placówki dla ofiar przemocy w rodzinie.

W tym:

- 145 osób uzyskało pomoc psychologiczną,
- 171 osób otrzymało pomoc prawną,
- 44 osoby otrzymały pomoc medyczną,
- 68 osób otrzymało pomoc w formie poradnictwa zawodowego,
- 498 osób otrzymało pomoc w formie poradnictwa rodzinnego,
- 137 osób otrzymało pomoc w formie pracy socjalnej,
- 94 osoby otrzymały pomoc w formie świadczeń pieniężnych,
- 242 osoby otrzymały pomoc terapeutyczną.

Z rodzin dotkniętych zjawiskiem przemocy 10 dzieci umieszczono w systemie pieczy zastępczej.

Pracownicy socjalni MOPR założyli 51 formularzy Niebieskich Kart. Na podstawie art.12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie pracownicy socjalni odebrali z rodzin 3dzieci.

Liczba złożonych przez pracowników ośrodka wniosków do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację dziecka w związku z przemocą w rodzinie wyniosła 23 w ciągu roku.

XV. REALIZACJA RZĄDOWEGO PROGRAMU „POMOC PAŃSTWA W ZAKRESIE DOŻYWIANIA”

Rządowy program "Pomoc państwa w zakresie dożywiania" przyjęty został ustawą z dnia 29 grudnia 2005 r. o ustanowieniu programu wieloletniego.

Sposób realizacji wymienionego programu wieloletniego, a także sposób planowania i dokonywania podziału środków budżetu państwa przyznanych na realizację programu określa rozporządzenie Rady Ministrów dnia 7 lutego 2006 r.

Celem programu jest wsparcie gmin w wypełnianiu zadań własnych o charakterze obowiązkowym w zakresie dożywiania dzieci oraz zapewnienia posiłku osobom jego pozbawionym, ze szczególnym uwzględnieniem osób z terenów objętych wysokim poziomem bezrobocia. Ponadto program zakłada długotrwałe działanie w zakresie poprawy stanu zdrowia dzieci i młodzieży poprzez ograniczanie zjawiska niedożywiania, upowszechnianie zdrowego stylu życia, poprawę poziomu życia osób i rodzin o niskich dochodach oraz rozwój w gminach bazy żywieniowej, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dzieci i młodzieży.

W ramach realizacji wieloletniego programu „POMOC PAŃSTWA W ZAKRESIE DOŻYWIANIA” w 2012 r. pomocą objęto 1899 osób i rodzin, w tym:

- 404 osoby korzystały z gorących posiłków(168 dzieci i młodzieży szkolnej oraz 236 osób dorosłych)

- 792 osoby i rodziny otrzymały zasiłki celowe na zakup żywności.

XVI. NIEKONWENCJONALNE FORMY REALIZACJI ZADAŃ POMOCY SPOŁECZNEJ

1. AKCJA PODARUJ

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w 2012 r. prowadził akcję „PODARUJ”. Jak co roku pośredniczył w przekazywaniu używanych mebli i sprzętu AGD.

W 2012 r. zgłosiło się 57 rodzin chętnych i zainteresowanych używanym sprzętem. Z naszego pośrednictwa skorzystały 52 rodziny. Część rodzin skorzystała z pomocy kilkakrotnie. Potrzebującym przekazano:

- 1) nosidełka dla dzieci – 2 sztuki,
- 2) telewizor – 8sztuk,
- 3) pralka – 1 sztuka,
- 4) lodówka – 3sztuki,
- 5) kuchenka gazowa – 1 sztuka,
- 6) piec kuchenny – 1 sztuka,
- 7) meblościanki, regały – 15 sztuk,
- 8) komplety mebli kuchennych – 5sztuk,
- 9) biurka – 8sztuk,
- 10)stoły, ławy – 10sztuki,
- 11)wersalki, tapczany – 15sztuk,
- 12)fotele, krzesła – 12sztuk,
- 13)łóżka, materace – 2sztuki,
- 14)wózki dziecięce – 2sztuki,
- 15)komplety wypoczynkowe – 8 sztuk,
- 16)meble do sypialni – 2 komplety.

2. DNI SENIORA DNI NIEPEŁNOSPRAWNYCH

W maju 2012 r. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Opolu zorganizował XII OPOLSKIE DNI SENIORA. W imprezie wzięło udział 700 seniorów z miasta Opola i 120 seniorów z innych gmin województwa opolskiego.

We wrześniu 2011r. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie wspólnie z Wydziałem Polityki Społecznej UM Opola oraz Wojewódzkim Towarzystwem Walki z Kalectwem zorganizował XI OPOLSKIE DNI NIEPEŁNOSPRAWNYCH. W imprezie wzięło udział 1500 osób.

3. DAROWIZNY

W 2011r. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie pozyskał od sponsorów darowizny na łączną kwotę 16.911,6 zł. W tym:

1) dary w naturze	-	1.247,79 zł.
2) dary rzeczowe „Akcja Paczka	-	15.663,81-zł.

4. MIESZKANIA CHRONIONE

W 2012 r. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie udzielał pomocy w formie schronienia w mieszkaniu chronionym.

MOPR dysponuje dwoma trzypokojowymi mieszkaniami chronionymi dla wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych i rodzin zastępczych. W 2012 r. z tej formy pomocy skorzystało 6 wychowanków.

5. „ALTERNATYWĄ KOŃ”

W okresie od 1.06.2012 r. do 31.10.2012 r. MOPR realizował program hipnoterapii – terapeutycznej jazdy konnej z elementami rekreacji ruchowej. Projektem objęto 16 dzieci z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym (dzieci ze świetlicy środowiskowej w O.R.S „Szansa”, wychowankowie placówek opiekuńczo – wychowawczych i rodzin zastępczych).

Projekt miał na celu wspieranie rozwoju dzieci z rodzin dysfunkcyjnych w kierunku zdrowego i szczęśliwego życia, rozwijanie pozytywnych kontaktów społecznych, zwiększenie poczucia własnej wartości, zmniejszenie zaburzeń emocjonalnych, doskonalenie równowagi, koordynacji, orientacji w przestrzeni, schematu własnego ciała, poczucia rytmu oraz kontaktu z przyrodą. Miało to działanie motywacyjne i było pomocne w dotarciu do własnej energii, do działania i realizacji marzeń.

XVII. NAGRODY I WYRÓŻNIENIA:

1. Wyróżnienie Ministra Pracy i Polityki Społecznej za wybitne i nowatorskie działania w pracy z rodzinami bezdomnymi.
2. Nominacja Prezydenta RP w Programie Pomocy Osobom Starszym i Długotrwale Chorym w kategorii: INICJATYWY MIĘDZYPOKOLENIOWE.
3. I Miejsce w II Wojewódzkim Przeglądzie Zespołów Artystycznych „KOSTURKI 2012” dla Domu Dziennego Pobytu „Złota Jesień”.
4. Wyróżnienie Firmy Metsa Tissue sp. z o.o. za skuteczne i profesjonalne interwencje pracowników Ośrodka Interwencji Kryzysowej.

XVIII. PODSUMOWANIE

Rok 2012 był kolejnym trudnym rokiem realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej. Obniżenie realnych dochodów rodzin wpłynęło na wzrost liczby udzielanych świadczeń.

W związku z obowiązującymi od 2004 r. nowymi zasadami odpłatności za pobyt w Domach Pomocy Społecznej znaczna część środków będących w budżecie ośrodka przekazywana jest tytułem dopłat za pobyt w DPS. W związku z tym obniża się średnia wysokość zasiłków udzielanych pozostałym mieszkańcom miasta Opola będących w trudnej sytuacji. W 2012 r. mimo tego, że w mieście Opolu spadła stopa bezrobocia wiele rodzin kwalifikowało się do pomocy ze względu na niskie dochody osiągane z tytułu zatrudnienia. Z przeprowadzonych analiz wynika, że w mieście Opolu w roku 2012 nasiliło się występowanie zjawiska przemocy w rodzinie. Wzrosła również liczba osób ubiegających się o pomoc z powodu bezdomności.

Osoby długotrwale i przewlekle chore mimo posiadanego stałego dochodu (najczęściej renta, emerytura) zwracali się z prośbą o pomoc niezbędną do zrealizowania recept i zakupu sprzętu rehabilitacyjnego.

W mieście Opolu znacznie wzrosło zapotrzebowanie na usługi świadczone wobec osób starszych, niepełnosprawnych i samotnych.

Rozwinięty przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie system usług gwarantował realizację bardzo istotnej w pomocy społecznej zasady, iż pomocy społecznej musi towarzyszyć specjalistyczne poradnictwo, wspieranie klientów w rozwiązywaniu problemów, problemów co za tym idzie pomoc w usamodzielnianiu się rodzin i wychodzeniu z kręgu pomocy społecznej.

Mając na uwadze poprawę jakości pracy MOPR w roku 2012 prowadzono:

- 1) monitoring wykorzystania pomocy (czy udzielona pomoc była wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem oraz czy udzielenie pomocy wpłynęło stymulująco na postawę samopomocową klientów),
- 2) analizę skuteczności (na ile udzielona pomoc wpłynęła na poprawę sytuacji, na ile doprowadziła klienta do usamodzielnienia),
- 3) pracę Ośrodka oparto na pracy metodą projektu,
- 4) prowadzono kampanię na rzecz pozyskania kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych,
- 5) zrealizowano projekt systemowy pn. "MOJA PRACA _ MOJA PRZYSZŁOŚĆ",
- 6) podnoszono poziom wykształcenia i kwalifikacji kadry MOPR poprzez różnego rodzaju szkolenia,
- 7) specjaliści zatrudnieni w MOPR aktywnie uczestniczyli w kampanii medialnej dotyczącej przemocy w rodzinie,
- 8) pozyskano w ramach ogłoszonego przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej środka na realizację zadań w zakresie rozwijania i wzmacniania form opieki zastępczej,
- 9) pozyskiwano od sponsorów pomoc rzeczową dla potrzebujących mieszkańców miasta Opola.

W 2012 r. uruchomiono szereg działań skierowanych na zmianę wizerunku pomocy społecznej oraz promowanie inicjatyw i projektów realizowanych na terenie miasta.

Stale prowadzono współpracę i wymianę informacji z organizacjami pozarządowymi, które realizują zadania statutowe zbieżne z zakresem działalności MOPR. Dzięki tej współpracy poszerzono ofertę wsparcia dla mieszkańców miasta Opola.

Niekorzystne zjawiska oraz mankamenty utrudniające realizację zadań MOPR to przeciążenie pracy zadaniami administracyjnymi oraz rozbieżności występujące między przepisami prawnymi, w ramach których funkcjonuje pomoc społeczna, zwłaszcza zbyt mocne powiązanie ustawy o pomocy społecznej z przepisami Kodeksu Postępowania Administracyjnego. Pozytywne zjawiska to bardzo dobry poziom wykształcenia pracowników MOPR, a także wysoki poziom dodatkowych kwalifikacji zawodowych oraz duże umiejętności zawodowe wynikające z długiego stażu pracy.

INFORMACJA W ZAKRESIE POTRZEB POMOCY SPOŁECZNEJ

Analiza problemów przedstawionych w sprawozdaniu z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej określa potrzeby w zakresie pomocy społecznej w mieście Opolu:

1. Tworzenie mieszkań socjalnych, ewentualnie zwiększenie liczby miejsc czasowego pobytu dla osób bezdomnych z terenu miasta Opola,
2. Tworzenie mieszkań chronionych dla osób starszych i niepełnosprawnych,
3. Doskonalenie programu profilaktyki uzależnień łagodzenie skutków alkoholizmu i narkomani np. poprzez prowadzenie poradni ulicznych,
4. Rozwijanie programu wsparcia osób starszych np. poprzez tworzenie ośrodków wsparcia dziennego,
5. Rozwijanie wolontariatu na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych,
6. Prowadzenie poradnictwa rodzinnego dla osób opiekujących się osobami wymagającymi całodobowej opieki ze szczególnym uwzględnieniem opiekunów osób chorych na Alzheimera,
7. Rozwój usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania,
8. Tworzenie ośrodków wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży,
9. Ze względu na stale rosnącą liczbę dzieci wymagających opieki zastępczej tworzenie dodatkowych miejsc socjalizacyjnych np. poprzez utworzenie RODZINNEGO DOMU DZIECKA,
10. W związku z wejściem w życie 1stycznia 2012r. ustawy wspieraniu rodziny i systemie opieki zastępczej wzmocnienie kadry pracowników MOPR,
11. Aktualizacja GMINNEJ STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH w oparciu o aktualną sytuację demograficzną i społeczną z uwzględnieniem zasobów pomocy społecznej w mieście Opolu,
12. Promowanie metod pracy socjalnej oraz upowszechnianie mało stosowanych metod pracy środowiskowej(organizowanie społeczności lokalnej, rozwój współdziałania partnerów społecznych,

13. Rozwój instytucji ekonomii społecznej(Centrum Integracji Społecznej, Spółdzielnie socjalne),
14. Dostosowanie warunków funkcjonowania w mieście placówek opiekuńczo-wychowawczych i środowiskowego domu samopomocy do obowiązujących wymogów prawnych.
15. Zorganizowanie „Kuchni na kółkach” – dowozu gorących posiłków do miejsca zamieszkania osób starszych i niepełnosprawnych.

Sporządziła :

Małgorzata Kozak

Zastępca Dyrektora
Miejskiego Ośrodka Pomocy
Rodzinie w Opolu

POTRZEBY W ZAKRESIE SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ:

1. Tworzenie i rozwój ośrodków wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży.
2. W związku ze stale rosnącą liczbą dzieci wymagających opieki zastępczej tworzenie dodatkowych miejsc socjalizacyjnych np. poprzez utworzenie Rodzinnego Domu Dziecka.
3. Dostosowanie warunków funkcjonowania w mieście Opolu placówek opiekuńczo – wychowawczych do obowiązujących wymogów prawnych.
4. Rozwijanie rodzinnych form opieki zastępczej.
5. Organizowanie różnych form wsparcia dla osób pełniących funkcje rodzin zastępczych.
6. Tworzenie odpowiednich warunków lokalowych dla osób przygotowanych do pełnienia funkcji zawodowej rodziny zastępczej.
7. Zapewnienie środków na organizowanie wsparcia rodzinnych form pieczy zastępczej poprzez powoływanie rodzin pomocowych.
8. Realizacja programów, których celem będzie organizowanie czasu wolnego dla dzieci i młodzieży.
9. Dalszy rozwój infrastruktury i zasobów ludzkich na rzecz pieczy zastępczej, w tym podnoszenie kwalifikacji, kompetencji i umiejętności pracowników realizujących zadania wynikające z Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.